

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Dagplejen Katrinedal

Juni 2021

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I Dagplejen Katrinedal har der siden oktober 2018 været et særligt fokus på børns sprog, den tidlige sprogtilegnelse og vigtigheden af at komme godt fra start sprogligt. Forskning peger på, at en tidlig indsats på det sproglige område er med til at sikre et solidt fundament, så barnet får de bedste forudsætninger for at klare sig sprogligt, socialt og på sigt evnen til at lære at læse og skrive - og senere i barnets liv at gennemføre en uddannelse.

I Dagplejen arbejdes der med læreplanstemaet sprog ud fra et interaktionistisk sprogsyn, dvs., at sprog læres i samspil med andre børn og voksne, at læring skal være meningsfuld for barnet, og at børn lærer gennem leg. I Dagplejen er sprogstimulering ikke noget, der foregår mellem kl. 9:00 og 10:00; men sprogstimulering foregår i alle sammenhænge i løbet af dagen.

Man kan ikke arbejde med læreplanstemaet sprog uden at komme omkring de andre læreplanstemaer. Sproget er bagtæppe for alle de andre læreplanstemaer og ikke blot et tema, der kan stå alene.

Selve arbejdet med læreplanstemaerne har – grundet COVID-19 restriktioner – primært været centreret om de miljøer, der er skabt i de enkelte dagplejehjem. I særdeleshed har COVID-19 restriktionerne krævet større andel af udendørs læringsmiljøer end normalt, hvilket har betydet, at vi har været nødt til at opprioritere arbejdet med sociale færdigheder, idet børnene i højere grad end indendørs leger individuelle lege.

Konkret har vi arbejdet med primært fokus på følgende dele af vores pædagogiske læringsmiljøer: Selvhjulpenshed, måltidet samt barneperspektiver (det at følge barnets perspektiv)

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har organiseret vor evalueringskultur med udgangspunkt i det pædagogiske tilsyn december 2019 og den tilhørende tilsynsrapport, dateret august 2020.

I det daglige har vi organiseret arbejdet med evalueringen omkring de 4 årlige tilsynsbesøg pr. dagplejer og tilbagemeldingen på disse. Tilbagemeldingerne gennemføres primært i middagsstunden af dagplejepædagogerne, som giver såvel mundtlig samt skriftlig tilbagemelding, hvorigennem arbejdet evalueres. Endvidere gives sparring og mere uformel evaluering som en del af pædagogiske besøg hos dagplejeren (3-4 besøg pr. dagplejer årligt).

Dagplejernes egen evaluering støttes gennem 'pocket kort' med 3-4 spørgsmål til selvevaluering. Selvevaluering sker ved hjælp af SMTTE-modellen.

Endvidere bruges Kompetencehjulet til identifikation af fokusområder for det enkelte barns og børnegruppens læring og udvikling – samt til evaluering af progressionen over tid, således vi kan tilrette vores indsats ved at se, hvor vi får mest effekt ud af vort arbejde, og hvor der skal justeres eller sættes yderligere ind.

Fra februar 2021 har dagplejerne arbejdet med månedsopgaver med fokus på læringsmiljøet og barnets læring og trivsel. Emner har f.eks. været 'Min krop', 'Mit tøj' og 'Dyr'. Ud fra månedens tema har dagplejerne lavet små og store aktioner, som de har dokumenteret i tekst, billede og film, hvor denne dokumentation bl.a. er brugt som udgangspunkt for efterfølgende evaluering.

I legestuerne har dagplejepædagogerne evalueret dagplejernes pædagogiske praksis sammen med disse – bl.a. ved anvendelse af videodokumentation.

Dagplejepædagogerne har løbende evalueret arbejdet sammen med den pædagogiske leder på de ugentlige afdelingsmøder – med henblik på løbende at kunne justere.

I maj 2021 har vi foretaget en samlet evaluering af forløbet via evalueringsspørgsmål til dagplejerne samt en evalueringsworkshop med deltagelse af repræsentanter for dagplejerne, dagplejepædagogerne og den pædagogiske leder.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

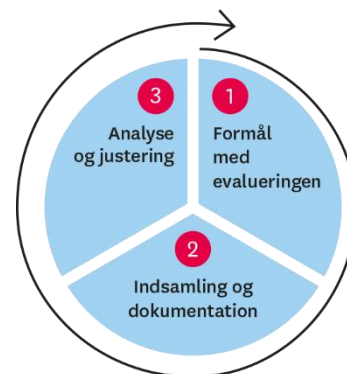
Da den ny styrkede læreplan og de ni grundsyn er beskrevet i lovgivningen, har vi i Katrinedal valgt, at disse skulle være tema for vores årlige pædagogiske weekend, hvor alle medarbejdere deltog. Til opgaven med at udvikle den lokale læreplan blev der nedsat ni arbejdsgrupper, der arbejdede med grundsynene i forbindelse med den pædagogiske weekend (en for hvert grundsyn). Efterfølgende blev der nedsat seks arbejdsgrupper (en for hvert læreplanstema) med medarbejdere, der repræsenterede alle børnehusene (inkl. Dagplejen). Disse grupper skulle hver især beskrive områdets mål for arbejdet med det specifikke tema. Processen blev, at medarbejderne i de seks grupper drøftede og debatterede læreplanstemaet i deres respektive personalegrupper, og på baggrund af disse drøftelser beskrev arbejdsgruppen temaet.

Efterfølgende er materialet blevet samlet til ét stort dokument – og gennemarbejdet af Katrinedals ledergruppe – for at sikre sammenhæng på tværs og – ikke mindst – sikre forankring og ejerskab.

Den lokale læreplan er blevet trykt som A4-hæfte og uddelt til alle medarbejdere, så den kan bruges som opslagsværk og inspirationsmateriale.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

I den forløbne periode har vi arbejdet med forskellige temaer – ofte i form af månedsopgaver. Disse temaer/opgaver er efterfølgende blevet evalueret med henblik på egen læring, erfaringsopsamling og justering af fremtidige temaer.

Som metode har vi anvendt SMTTE-modellen grundet den enkelthed og det procesfokus, modellen understøtter.

Perioden har bl.a. budt på følgende temaer: 'Selvhjulpethed', 'Min krop' og 'Dyr'

Som eksempel på arbejdet med evaluering beskrives nedenfor evalueringsprocessen med Temaet 'Dyr'.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Helt overordnet ønskede vi at evaluere, hvorvidt vi nåede de opsatte mål, som var (1) at øge kendskabet til dyr og dyreverdenen, (2) at udvide forståelsen for dyr samt (3) at udvide ordforrådet inden for dyreverdenen. Vi ønskede ligeledes at evaluere, hvilken voksenadfærd samt hvilke rammer og læringsmiljøer, som bedst understøttede målopnåelsen.

Udover selve temaet 'dyr' arbejdede vi meget bevidst med sproget. Sidstnævnte læreplanstema har været periodens gennemgående tema.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Som en del af dokumentationen har vi løbende lavet nedslag på de små og større aktioner, taget noter samt filmet og fotograferet som primær dokumentation. Sideløbende har vi drøftet, hvad der fungerede godt, og hvad der fungerede mindre godt – med henblik på løbende justeringer af arbejdet med temaet og til fremtidig justering af egen praksis.

Alle indtrykkene, noterne og dokumentationen er siden fastholdt gennem arbejdet med SMTTE-modellen.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, og hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Dokumentationen og den efterfølgende evaluering viste klart en sammenhæng mellem læringsmiljø og interaktion mellem voksne og børn på den ene side og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på den anden.

I punktform kan vi sammenfatte på følgende vis:

- Selvom en del af aktiviteterne er voksen-initierede, er det vigtigt at følge børnenes perspektiver.
  - Vi skal planlægge læringsmiljøerne, så børnene kan gå til og fra, da små børn ikke kan fokusere på samme aktivitet i længere tid ad gangen.
  - Forløbene skal planlægges, så der langsomt, men vedvarende, "bygges på", hvorved der skabes tryghed gennem rutiner og genkendelighed.
  - En af opgaverne blev gennemført i fællesskab af to dagplejere. Erfaringer opnået herved indikerer en positiv effekt af at være to voksne, hvilket giver mulighed for en anden type nærvær end dagligdagen, samt en positiv effekt af muligheden for bedre at kunne aldersopdele. Gruppen udtrykker ønske om at teste sammenhængen også med tre voksne, hvilket svarer meget godt til de muligheder, som helt naturligt er i legestueregi.
-

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen har været inddraget på områdeniveau. For Dagplejens vedkommende er arbejdet med læreplan og læringsmiljøet drøftet med Dagplejens Forældreråd, som har viderebragt relevant information og eventuelle spørgsmål til Forældrebestyrelsen.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Grundet COVID-19-restriktioner har en del af arbejdet med læringsmiljøerne været besværliggjort, idet fysisk samvær på tværs af de enkelte dagplejeres grupper har været meget begrænset (af smittebegrænsende årsager).

Fokus det første stykke tid vil derfor være at komme tilbage til dagligdagen – en dagligdag, hvor en del af det faglige input og sparring foregår i legestueregi.

Generelt vil vi fortsætte arbejdet med temaopgaver, hvor vi med afsæt i områdets fælles pædagogiske læreplan sikrer, at vi kommer ”hele vejen rundt”.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Med individuel faglig sparring og opfølgning fra dagplejepædagogerne samt kollegial sparring i legestueregi fastholder vi arbejdet med at etablere en egentlig evalueringskultur.

Der vil være fokus på, at evaluering ikke blot er ”et projekt”, men derimod en naturlig del af det daglige arbejde.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Der er ingen aktuelle planer om at ændre på den fælles, skriftlige pædagogiske læreplan, idet denne er blevet totalt gennemarbejdet, dokumenteret og gennemgået med alle medarbejdere for ganske nylig.